

v evropské politice (15.4. – 21. 4. 2019)

Událost týdne:

21. dubna se uskutečnilo druhé kolo prezidentských voleb na Ukrajině, v němž se utkali současný prezident Petro Porošenko a herec a bavič Volodymyr Zelenskyj. Podle před běžných výsledků přesvědčivě zvítězil Zelenskyj, který měl získat kolem 74 % hlasů. Podle ankety společnosti TNS Kantar měl Zelenskyj vyhrát ve všech ukrajinských oblastech, značně vyšší podporu však měl mít na ruskojazyčném východě a Jihu země. Zelenskyj je politickým nováčkem, v kampani občanům sliboval spíše obecně boj s korupcí či ukončení války na východě země.

15. dubna informovala média, že v parlamentních volbách ve Finsku, které proběhly o den dříve, těsně zvítězili se 17,7 % hlasů sociální demokraté. Těm se podařilo zvítězit poprvé od roku 1999. Na druhém místě skončili pravicoví nacionalisté ze Strany Finů, kteří obdrželi 17,5 % hlasů. Strana Finský střed současného premiéra Juhy Sipiläho obsadila až čtvrté místo. Sestavování vlády nebude jednoduché, neboť tradiční politické strany již před volbami vyloučily možnou povolební spolupráci se Stranou Finů.

16. dubna byla propuštěna na svobodu ukrajinská politička Nadija Savčenková, neboť na ni nebyla prodloužena vyšetřovací vazba. Generální prokurátor Jurij Lucenko však zdůraznil, že Savčenková stále čelí obviněním z velezrady, z pokusu o státní převrat a z přípravy teroristického útoku, kvůli nimž strávila za mřížemi více než rok. Politička obvinění odmítá. Savčenková se stala národní hrdinkou, když byla jako někdejší armádní důstojnice zajata proruskými separatisty na východě země a posléze strávila dva roky v ruském vězení.

16. dubna odsoudil ruský soud 63letého Nora Frodeho Berga ke 14 letům vězení za špionáž. Té se měl dopustit sběrem tajných informací o parametrech ruských jaderných ponorek. Berg přiznal, že pro norské tajné služby dříve pracoval jako kurýr, ale o operaci, do níž byl zapojen, údajně nic nevěděl. Berg chce dle svého obhájce požádat o milost ruského prezidenta Vladimira Putina.

17. března schválil řecký parlament návrh, podle nějž by vláda měla podniknout veškeré diplomatické kroky k tomu, aby Německo zaplatilo Řecku miliardy eur za škody způsobené nacistickou okupací. Návrh podporuje vládní koalice i opozice. Německo považuje záležitost za uzavřenou.

18. dubna byla během nepokojů v severoirském Londonderry zastřelena 29letá novinářka Lyrra McKeeová. Podle policie stojí za útokem zřejmě nacionalistická organizace Nová IRA. Násilnosti ve čtvrti Creggan vypukly poté, co tam policie podnikla razii s cílem zabránit útokům o nadcházejícím víkend. Podle agentury Reuters házeli útočníci na policisty zápalné lahve a další předměty. Muž patřící nejspíše k organizaci Nová IRA pak několikrát vystřelil na policisty, přičemž zasáhl novinářku.

19. dubna proběhla debata prezidentských kandidátů na Ukrajině, v níž se střetli současný prezident Petro Porošenko a herec Volodymyr Zelenskyj, jehož předvolební průzkumy favorizovaly. Zelenskyj Porošenka obvinil z nesplnění slibů, které občanům dal na začátku svého působení. Porošenko vytýkal Zelenskému nezkušenost a kritizoval ho za to, že získává peníze z Ruska. Debata se odehrála na olympijském stadionu v centru Kyjeva a přímo na místě jí přihlížely tisíce diváků.

19. dubna se shromáždily desetitisíce lidí v srbské metropoli Bělehradě, aby podpořily srbského prezidenta Aleksandra Vučiče. Podle agentury AP přijížděli Vučičovi příznivci autobusy z celé země i sousední Bosny a Hercegoviny a Kosova. V Bělehradě se od konce prosince konají naopak demonstrace zaměřené proti Vučičovi a vládě, a to kvůli korupci a omezování svobody médií.

Telegraficky

- Dne 15. dubna potvrdily země EU dohodu o reformě autorského práva na internetu.
- Dne 17. dubna informovala agentura ČTK, že europoslanci schválili směrnici o lepší ochraně spotřebitele. Úprava se věnuje zejména ochraně spotřebitele před nekalými praktikami v online prostředí. Zabývá se také dvojí kvalitou potravin.

